

Zaszczep się na zdrowie

Szczepienia chronią nas przed zachorowaniem, ciężkimi powikłaniami, a nawet śmiercią z powodu choroby zakaźnej. Mają szczególne znaczenie w czasie pandemii COVID-19. Sprawdź, jak zadbać o Twoje dziecko i siebie

Ministerstwo Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny zalecają wykonywanie wszystkich szczepień obowiązkowych u dzieci. Szczególnie dotyczy to:

- szczepień na oddziałach noworodkowych
- szczepień obowiązkowych, które powinny być wykonane do 24 miesiąca życia
- szczepień z uwzględnieniem indywidualnych sytuacji dzieci z chorobami przewlekłymi
- szczepień przeciw wściekliźnie, tężcowi, odrze, ospie wietrznej, WZW typu B, według wskazań medycznych we wszystkich grupach wieku
- realizacji innych szczepień ochronnych, co do których jest konieczność podania lub dokończenie.

[Kalendarz szczepień na rok 2024](#)

Dodatkowo Ministerstwo Zdrowia i GIS zalecają szczepienia:

- przeciwko pneumokokom oraz grypie w grupach ryzyka dorosłych, w tym osób po 60. roku życia i przewlekle chorych, ponieważ przewlekłe choroby płuc, układu krążenia, nowotwory, cukrzyca, niewydolność nerek i zaburzenia odporności sprzyjają zachorowaniom na zapalenie płuc
- przeciwko krztuścowi u kobiet w ciąży.

Szczepienia bezpłatne

Szczepienia przeciw pneumokokom są obowiązkowe i bezpłatne dla:

- dzieci od 6 tyg. do 2. roku życia
- dzieci od 2. miesiąca życia do ukończenia 5. roku życia:
  - po urazie lub z wadą ośrodkowego układu nerwowego przebiegającymi z wyciekami płynu mózgowo-rdzeniowego
  - zakażonych HIV
  - po przeszczepie szpiku, przed lub po przeszczepie narządów wewnętrznych oraz przed lub po wszczepieniu implantu ślimakowego

- dzieci od 2. miesiąca życia do ukończenia 5. roku życia chorujących na:
  - przewlekłe choroby serca
  - schorzenia immunologiczno-hematologiczne, w tym małopłytkowość idiopatyczną, ostrą białaczkę, chłoniaki, sferocytozę wrodzoną
  - asplenię wrodzoną, dysfunkcje śledziony, po splenektomii lub po leczeniu immunosupresyjnym
  - przewlekłą niewydolność nerek i nawracający zespół nerczycowy
  - pierwotne zaburzenia odporności
  - choroby metaboliczne, w tym cukrzycę
  - przewlekłe choroby płuc, w tym astmę
- dzieci od 2. do ukończenia 12. miesiąca życia, urodzone przed końcem 37. tygodnia ciąży lub z masą ciała poniżej 2500 g

Szczepienia przeciw krztuścowi są obowiązkowe i bezpłatne. Wykonywane są szczepionkąDTwP (zawierającą pełnokomórkowy składnik krztuścowy).

Szczepienie podstawowe:

- pierwsza dawka: w 2. miesiącu życia
- druga dawka: w 3.-4. miesiącu życia
- trzecia dawka: w 5.-6. miesiącu życia
- czwarta dawka: w 16.-18. miesiącu życia.

Szczepienie przypominające:

- w 6. roku życia
- w 14. roku życia (szczepionką zawierającą bezkomórkowy składnik krztuścowy).

Podstawowe szczepienia przeciw krztuścowi małych dzieci można realizować, stosując szczepionkę wysoko skojarzoną 5 w 1 lub 6 w 1 (odpłatnie). Szczepionki wysoko skojarzone pozwalają podać substancje zapobiegające większej liczbie chorób w jednym zastrzyku.

Szczepienia zalecane

Szczepienia przeciw pneumokokom są zalecane:

- dzieciom do ukończenia 5. roku życia (dotyczy dzieci urodzonych przed 1 stycznia 2017 r., których nie zaszczepiono w ramach szczepień obowiązkowych)
- dorosłym powyżej 50. roku życia
- dzieciom i osobom dorosłym z przewlekłą chorobą serca, przewlekłą chorobą płuc, cukrzycą, wyciekami płynu mózgowo-rdzeniowego, implantem ślimakowym, przewlekłą chorobą wątroby, w tym z marskością, osobom uzależnionym od alkoholu, palącym papierosy
- dzieciom i osobom dorosłym z asplenią (brakiem śledziony), sferocytozą i innymi hemoglobinopatiami (zaburzenia krwi)
- dzieciom i osobom dorosłym z zaburzeniami lub niedoborami odporności, zakażeniem HIV, przewlekłą chorobą nerek i zespołem nerczycowym, białaczką, chorobą Hodgkina, uogólnioną chorobą nowotworową związaną z leczeniem immunosupresyjnym, w tym przewlekłym leczeniem sterydami, szpiczakiem mnogim.

Szczepienia przeciw krztuścowi są zalecane w postaci szczepionki dTap (z obniżoną zawartością antygenów krztuśca i błonicy):

- młodzieży w wieku 19 lat zamiast dawki przypominającej szczepionki dT
- wszystkim osobom dorosłym przypominająco co 10 lat
- personelowi medycznemu mającemu kontakt z noworodkami i niemowlętami
- osobom w podeszłym wieku, które są narażone na zakażenie
- kobietom planującym ciążę lub w ciąży (po 28. tyg. ciąży)
- osobom z otoczenia noworodków i niemowląt do ukończenia 12. miesiąca życia.

Zasady higieny

Personel medyczny obowiązują szczegółowe zasady higieny dot. m.in. mycia rąk. Dodatkowe zasady określono także dla szczepień w czasie epidemii.

- Personel medyczny ma nosić maseczki na usta i nos oraz jednorazowe rękawiczki, a także używać odzieży roboczej/ochronnej.
- Powierzchnie, z którymi styka się pacjent (kozetka, stół do badania niemowląt itp.), mają być dezynfekowane po każdym pacjencie.
- Szczepienia mają być wykonywane w wydzielonych pomieszczeniach, w których nie przyjmuje się osób chorych z objawami ostrej infekcji.
- Dziecko będzie mogło przyjść na szczepienie z jednym zdrowym opiekunem, indywidualnie, na określoną godzinę, aby w poczekalni przebywało w jednym czasie jak najmniej osób. W razie braku poczekalni i gabinetu tylko dla dzieci zdrowych szczepienia powinny odbywać się w godzinach porannych (w pierwszych godzinach po otwarciu przychodni), przed godzinami przyjęć pozostałych pacjentów.
- Wywiad epidemiologiczny i wstępna kwalifikacja do szczepienia odbędą się w formie teleporady.
- Szczepienie zostanie odroczone, jeżeli w domu znajduje się osoba:
  - z infekcją dróg oddechowych o nieustalonej przyczynie
  - objęta kwarantanną
  - poddana izolacji w warunkach domowych.

Za informację odpowiada: